

Whakawhaititanga.

- Whakaingoatanga.
- Matua Korero.
- Ingoa Poto.
- Whakamaramatanga.
- Ko tenei Ture me kii ano he wahi o Te Ture Tuku Whenua.
- Te Whenua me waiho i raro i te Ture Tuku Whenua i muri o te rehitatanga o te karauna karaati.
- Me Rehita nga karauna karaati, ko te whenua o nga tangata whai karaati ka whakahaerea i raro i nga pukapuka kua oti te rehita ki te pukapuka rehita o te Tari.
- I te rehitatanga o te karaati me rehita nga whenua i whakaputaina i runga i nga tikanga o aua pukapuka.
- Ko nga pukapuka kahore nei i tika ki ta te Ture ka taea te rehita i runga i etahi tikanga.
- Whakamana i nga Ture o mua.
- Mo nga whenua Maori ka taea pea te whakakore i nga take Maori ki runga a muri ake nei i runga i te hokonga.
- I mua atu o te rehitatanga o te karaati, me tuhi nga whakahaerenga ki tetahi pukapuka rehita tuatahi.
- Me tauira tonu nga Karaati.
- Mehemea ka whakakorea te ota o te Kooti, me whakakore ano te tuhinga ki te pukapuka rehita tuatahi.
- Ka whakakorea te Tekiona 78 o "Te Ture Whenua Maori 1873."
- E kore e tika he tono a te tangata ki te moni whakatupu (Assurance Fund) o tenei Ture i runga i te mea kua rehitatia tetahi etahi ranei, pukapuka whaitikangatanga, whai-take ranei, ki tetahi whenua e tetahi, e etahi Maori ranei e kore ana e tika ki ta te Ture tikanga kia tau he mana whenua ki a ia.

HE TURE hei whakatikatika i "Te Ture Tuku Whenua Whakaingoatanga 1870," e whai tikanga ana ki nga whenua e karaatitia ana i raro i nga Ture Whenua Maori.

[31 o Akuhata, 1874.]

Notemea i runga i "Te Ture Tuku Whenua 1870," me "Te Matua Korero. Ture Whakatikatika i Te Ture Tuku Whenua, 1871," kahore he tikanga i whakatakotoria mo te rehitatanga o nga pukapuka e whai take ana ki nga whenua e karaatitia ana i raro i nga Ture Whenua Maori i mua o te tukunga karaati mo aua whenua; a he mea tika kia whakahoutia kia whakatikaia te ture mo tenei me etahi atu ritenga:

NA TENEI KA MEINGATIA hei Ture e te Runanga Nui o Niu-Tireni i noho huihui nei ki roto ki te Paremete i runga hoki i te mana o taua Runanga nga ritenga kua tuhia i raro nei:—

- Ingoa Poto. Ko te Ingoa poto mo tenei Ture ko "Te Ture Tuku Whenua 1870 Ture Whakatikatika 1874."
- Whakamaramatanga. Ka kiia i roto i tenei Ture nga kupu "te Ture" ko "Te Ture Tuku Whenua, 1870;" ka whakaurua nga mahinga whenua katoa ki roto ki tenei kupu "whakahaerenga."
- Me korero tenei Ture ano he wahi o Te Ture Tuku Whenua. Me korero me whakaaro tenei Ture ano kua uru ki roto, kua whakaritea hei wahi o te Ture.
- Te whenua me waiho i raro i te Ture Tuku Whenua i muri o te rehitatanga o te karauna karaati. Ko nga whenua kua whakakorea te take Maori i runga i muri mai o te hanganga o te takiwa whenua e takoto ana taua whenua ki roto, i runga i te tikanga o etahi o nga Ture kua whakakorea e "te Ture Whenua Maori, 1873," ka kiia kua mahia i raro, a e whakahaerea ana i raro i nga tikanga o te Ture timata mai i te ra o te tuhinga o te Karauna Karaati o taua whenua.
- Me rehita nga karauna karaati, ko te whenua o nga tangata whai karaati ka whakahaerea i raro i nga pukapuka kua oti te rehita ki te pukapuka rehita o te Tari. Ko nga karaati mo aua tu whenua me rehita i raro i te Ture i muri tonu o te tukunga mai o aua karaati, ki roto ki te Rehita Whenua o te takiwa e takoto

ana te whenua kua oti te karaati. I te rehitatanga o te karaati a tae atu ki te rehitatanga i raro i te Ture o etahi atu whakahaerenga whenua, te whenua o nga tangata o te karaati i raro i tetahi i etahi karaati ranei kua oti te rehita, ka rehitatia ranei, me whakahaere anake i raro i aua whenua me aua take kua oti te hanga, ka hanga ranei i runga i tetahi i etahi pukapuka ranei kua oti te tuhi i mua i te ra o te whakamananga i korerotia i roto i taua karaati, ka rehitatia ki roto ki te pukapuka rehita e pa ana ki te whenua kua uru ki roto ki taua karaati i mua atu o te rehitatanga o te karaati i raro i te Ture.

- I te rehitatanga o te karaati me rehita nga whenua i whakaputaina i runga i nga tikanga o aua pukapuka. I te rehitatanga o te karaati, me tino marama i a te Kai Rehita o Te Takiwa Whenua te ahua me te nuinga o nga whenua me nga take e tupu ana i runga i aua pukapuka kua oti te rehita i roto i te Tari Rehitatanga pukapuka, a me mahi i nga mea katoa e tika ana kia mahia e ia mehemea kua rehitatia nga ingoa o nga tangata e ahua whai take ana ki aua whenua ki te rehita tuatahi.
- Ko nga pukapuka kahore nei i tika ki ta te Ture ka taea te rehita i runga i etahi tikanga. Ko nga pukapuka e whai take ana ki te whenua kua uru ki roto ki tetahi ki etahi karaati pera kua oti te tuhi i mua i te ra o te whakamananga, i mua ano hoki i te rehitatanga, ka taea enei te rehita i raro i te Ture, kahore he tikanga kia tauiratia i runga i te tikanga i whakatakotoria e te Ture; engari e kore e ahei nga tikanga me nga ritenga o tenei Ture te whakaae kia rehitatia tetahi, etahi tangata ranei, nana na ratou ake ranei tetahi whenua, take ranei, i te mea e kore e taea te rehita i tona take ki te whenua i raro i te Ture.
- Whakamana i nga Ture o mua. Ko nga mea katoa kua oti i tetahi, i etahi Kai Rehita Takiwa Whenua i runga i nga tikanga o nga tekiona te ono me te whitu o tenei Ture kua oti i runga ake nei, ka kiia i oti marire i raro i te mana o aua tekiona.
- Mo nga whenua Maori ka taea pea te whakakore i nga take Maori ki runga a muri ake nei i runga i te hokonga. Ko te whenua kahore ano i oti te whakanoa te take Maori ki runga me waiho i raro i nga tikanga o tetahi ota e te Kooti Whenua Maori kua oti te hanga i raro i nga tikanga o "Te Ture Whenua Maori, 1873;" ka panuitia ko te whenua kua tuhia ki taua ota me mau take rawa ki a ratou taua whenua.
- I mua atu o te rehitatanga o te karaati, me tuhi nga whakahaerenga ki tetahi pukapuka Rehita tuatahi. I te wa kahore ano i rehitatia te karauna karaati, me rehita nga whakahaerenga ki te pukapuka rehita tuatahi o te takiwa e takoto ai taua whenua, me pera ano hoki te mana me nga whakahaerenga mo etahi atu whenua kua oti te tuhi ki taua pukapuka rehita tuatahi, a me tuku atu te ota o te Kooti ki te Kai Rehita o te Takiwa Whenua, kia taea e ia te hanga wharangi i te pukapuka rehita tuatahi, hei tuhituhinga mo aua mahinga.
- Me tauira tonu nga Karaati. Me tauira tonu nga karaati mo taua whenua, ka tuku atu ai ki te Kai Rehita Takiwa Whenua o te takiwa e takoto ai taua whenua i te rironga o nga karauna karaati, mana e rehita e whakaoti i nga mahi katoa e tika ana kia mahia e ia i raro i "Te Ture Tuku Whenua 1870 Ture Whakatikatika, 1871."
- Mehemea ka puta te kupu a Te Kawana i roro i tona Mehemea ka whakakorea te ota o te Kooti, me whakakore ano te tuhinga ki te pukapuka rehita tuatahi. Runanga kia tuaruatia te whakawa, hei reira ka kore te ota i whakaputaina e te Kooti Whakawa Whenua Maori, ka mutu hoki te mana o nga tikanga o tenei Ture ki te whenua i uru ki roto ki taua ota, ka whakakorea katoatia hoki nga tuhinga i whakanohoia ki te Rehita tuatahi e whai take ana ki aua whenua.
- Ko te Tekiona whitu te kau ma-waru o "Te Ture Whenua Ka whakakorea te Tekiona 78 o "Te Ture Whenua Maori 1873." Maori, 1873," ka whakakorea inaianei; a ka meingatia ke ko tenei, e kore rawa e whakaputaina he karauna karaati mo te whenua e uru ana ki roto ki tetahi ki etahi ranei tuhinga whakamaharatanga kia pau ra ano te marama kotahi i muri o te pahemotanga o te takiwa i whakaritea e taua Ture hei wa e tika ai kia tonoa he whakawakanga tuarua; ko te whaitaketanga i raro i te mana ture o te whenua kua karaatitia ka timata mai i te ra o te whakakorenga i te take Maori.
- E kore e tika he tono ki te moni whakatupu (Assurance Fund) o tenei Ture i runga i te mea kua rehitatia tetahi etahi ranei, pukapuka whaitikangatanga, whai-take ranei, ki tetahi whenua e tetahi, e etahi maori ranei e kore ana e tika ki ta te Ture tikanga kia tau he mana whenua ki a ia. Fund) o tenei Ture i runga i te mea kua rehitatia i raro i te Ture tetahi etahi pukapuka ranei kua oti te hanga e tetahi Maori e kore ana e tika ki ta te ture titiro i te mea he tamaiti ia, he wahine marena ranei, mehemea kahore ano i matua tuhia taua tamarikitanga te marenatanga, me te ingoa o te tane, ki te pukapuka whai take e puta ai te tono a taua Maori.

By Authority: George Didsbury, Government Printer, Wellington.